

Fiskeridirektoratet

Høring om havdeling i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N

Vi viser til høring om havdeling i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Nærings- og Fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å gjennomføre en høring om å fjerne unntakene som gir fartøy over 21 meter største lengde adgang til å fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen og å gå i dialog med næringen om opprettelse av lokale forskrifter om havdeling.

Årets skreiinnsig, dårlig vær, økt totalkvote av torsk og avsetningsproblemer har bidratt til en dårligere kvoteutnyttelse for de mindre fartøyene i år. Formålet med bestillingen fra departementet er å redusere muligheten for havkonflikt og tilrettelegge for at den minste flåten sikres tilgang til kystnære områder hvor det fortsatt er god tilgang på torsk.

Fiskeridirektoratet ber om innspill på å fjerne unntakene i §31 andre ledd, som tillater fartøy over 21 m største lengde til å fiske torsk innenfor grunnlinjen.

Fiskeridirektoratet ber videre om innspill på behovet for å opprette lokale reguleringer som tiltak i årets sesong for å begrense havkonflikter og bedre den minste flåtens tilgang på torsk, og hvilke områder som i så fall bør vurderes.

Adgang for fartøy over 21 meter innenfor grunnlinjen

Norges Kystfiskarlag har gjennom høring av årlige fiskerireguleringer for 2021 påpekt behovet for at fartøy over 21 meters faktisk lengde pålegges å fiske utenfor grunnlinjen og at fartøy over 28 meters faktisk lengde pålegges å fiske utenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen. Påbudet må gjelde i alle fiskeri gjennom hele året, og må ses i sammenheng med Havforskningsinstituttets (HI) vurdering av status og forslag til forvaltningstiltak og ny gjenoppbygningsplan for kysttorsk nord for 62 grader N, publisert 29. mai 2020. Her foreslås det blant annet å redusere kystfisket om høsten for å redusere beskatningen av kysttorsk.

I år har debatten fått en ny dimensjon i forbindelse med at spesielt fartøygruppen under 15 meter har vanskeligheter med å få utnyttet sine torskekvoter fullt ut grunnet sammensatte utfordringer. Norges Kystfiskarlag mener i denne sammenheng at det er helt nødvendig å regulere årets fiske på en måte som sikrer driftsgrunnlaget for samtlige fartøygrupper og ber derfor om at unntakene for fartøy over 21 meter til å fiske innenfor grunnlinjen i statistikkområde 03 og 04, og 00 og 05, og 06 og 07, oppheves for 2021.

Ettersom kysttorsken er under sterkt press, og manglende gjenoppbyggingsplan er årsaken til at miljømerket på blant annet torsk og hyse bortfaller fra 26. april d.å. er det nødvendig å begrense uttaket av kysttorsk og søke å få på plass tiltak i en troverdig gjenoppbyggingsplan. I kystnære farvann vil det også i perioder hvor skreien gyter være uunngåelig bifangst av kysttorsk. For å senke dette uttaket vil det være naturlig å begrense den største flåtens fiske i kyst- og fjordnære områder. Norges Kystfiskarlag mener samtidig at i tider der fisket er svært utfordrende, hvilket er tilfelle for mange denne sesongen, bør den flåten som ikke har mulighet til å gå ut lenger til havs i dårlig vær, prioriteres i de kystnære områdene.

Med bakgrunn i kapasitetsutfordringer på mottaksanlegg opereres det med ventelister hvor båter først slipper til når andre er ferdig med kvoten, og mange fartøy har enda ikke startet på sine kvoter. Dette etterslepet må den minste flåten hente inn utover resten av året, og dette uttaket vil dermed i stor grad bestå av kysttorsk. Det bør derfor prioriteres å lette fisketrykket i kystnære områder, slik at den minste flåten har mulighet til å ta mest mulig av sine torskekvoter i den perioden skreien står kystnært. Den større og mer robuste flåten har mulighet til å fiske skrei også når den står lengre fra kysten. Norges Kystfiskarlag viser i denne sammenheng til rundskriv fra Råfisklaget datert 22. april d.å, der det opplyses om at torsk fanget både innenfor og utenfor 12 nautiske mil beholder MSC-sertifiseringen en uke av gangen inntil videre. Etter Norges Kystfiskarlags syn aktualiserer dette viktigheten av å kunne vise til aktive tiltak for å bevare kysttorskbestanden. Norges Kystfiskarlag har over flere år i reguleringsmøter og i kontakt opp mot myndighetene påpekt viktigheten av å ivareta kysttorsken. I dag ser vi konsekvensen av at dette ikke har blitt tatt alvorlig av beslutningstakere, gjennom bortfall av MSC-godkjenning på torsk og hyse.

Vi registrerer av høringsnotatet liten bekymring for at fartøy over 21 meter ikke skal kunne drive et effektivt fiske utenfor grunnlinjen. Vi ser av tallene som Fiskeridirektoratet viser til at rapportert fangst av torsk innenfor grunnlinja etter skreisesongen for fartøy over 21 meter er lav. Vi stiller oss kritisk til disse tallene, da fiskefelt som mindre fartøy ikke kan utnytte med blant annet snurrevad etter hyse på grunn av for høy andel torsk (ofte opptil 60 – 80 prosent torsk) likevel benyttes av større fartøy i andre halvår, uten høy rapportert andel torsk.

Øst for Kinnarodden følger grunnlinjen stor grad fjordlinjen. En grunnlinjebegrensning i dette området vil sannsynligvis ha liten virkning. Vi ber derfor myndighetene også vurdere om det kan være hensiktsmessig å utvide denne grensen til 4 nautiske mil øst for Kinnarodden.

Fiskeridirektoratet viser til få brukskollisjoner, men i praksis ser vi at bakgrunnen for dette er at de små som regel viker når de blir presset og fortrenget av større og mer effektive fartøy. Alternativet har vært å få ødelagt eget fiskeutstyr. Resultatet har vært at de minste har måttet ta til takke med lavere fangst pr innsats som gir en lavere fisketakt og forsinket fiske. Det gir som konsekvens et økt uttak av kysttorsk for den flåten som ikke kan følge skreien til havs.

Ettersom tiden renner ut for denne sesongen, ber Norges Kystfiskarlag om at unntakene i § 31 andre ledd, som tillater fartøy over 21 meter største lengde å fiske innenfor grunnlinjen i statistikkområde 03 og 04, og 00 og 05, og 06 og 07, oppheves umiddelbart.

Lokale forskrifter for havdeling

Norges Kystfiskarlag støtter Fiskeridirektoratets vurdering om at behovet for havdeling gjennom lokale forskrifter i stor grad faller bort dersom det besluttes å fjerne unntakene som åpner for fartøy over 21 meter til å fiske torsk med konvensjonelle redskaper innenfor grunnlinjen. Norges Kystfiskarlag mener derfor det bør prioriteres å fjerne nevnte unntak. Alternativt ser vi et behov for at det innføres havdeling i områder der fisketrykket er utfordrende, og i områder der dette kan forventes i nær fremtid.

Norges Kystfiskarlag viser til Breivikfjorden som et høyst aktuelt område for slike tiltak og ser til forskriften for Lofotfisket som en god mal. I Breivikfjorden må det prioriteres tiltak som kan senke konkurransenivået mellom liten og stor.

Flere av våre medlemmer erfarer at de største fartøyene ikke overholder minsteavstanden på 1 nautisk mil mellom faststående redskaper og snurrevad, hvilket øker faren for brukskollisjoner. Det rapporteres om større snurrevadfartøy som ikke overholder den forskriftsfestede begrensningen på 9 kveiler tau og i praksis bruker 13 -14 kveiler. Store taumengder beslaglegger både plass og tid, og hindrer andre mindre snurrevadfartøy fra å komme til. Vi oppfatter at dette problemet i stor grad vil være løst gjennom den endring i §31 som vi har bedt om.

Utover havdeling må en lokal regulering for Breivikfjorden derfor inneholde taubegrensning for snurrevad. Norges Kystfiskarlag har ved tidligere henvendelse bedt om en begrensning på 5 kveiler tau (1100 m) innenfor grunnlinja, samt et forbud om å ha mer enn tillatt snurrevadtau om bord i slikt fiske første halvår. Dette vil være et relevant tiltak i en lokal regulering for Breivikfjorden.

Likeså må det være pålagt med innmelding av faststående redskap. Dette vil kunne gi fiskerimyndighetene bedre oversikt over fisketrykk og arealkonflikter, som bør være høyt prioritert. Det er ikke pålagt rapportering av faststående bruk innenfor grunnlinjen per dags dato, hvilket kan være noe av forklaringen på manglende registrering av konflikter hos myndighetene.

For øvrig mener Norges Kystfiskarlag at krav om rapportering av faststående bruk bør være et generelt krav i utøvelsesforskriften, noe vi gjentatte ganger også har påpekt viktigheten av gjennom flere høringsrunder. Vi konstaterer imidlertid at så lenge dette kun er et krav utenfor grunnlinjen, vil man heller ikke få et reelt bilde av graden av arealkonflikter og ressursuttak i kystnære områder.

Andre reguleringsforslag som Norges Kystfiskarlag ber myndighetene vurdere etter at foreslåtte regulerings tiltak er gjennomført, vil f.eks. være øvre bruksmengde og maskestørrelser innenfor fjord- og grunnlinje. Utover overnevnte vil det være opp til Fiskeridirektoratet å til enhver tid vurdere hvor det vil være behov for lokale reguleringer.

Avslutningsvis vil Norges Kystfiskarlag i denne sammenheng også bemerke landsstyrets vedtak fra 30. oktober 2020, om forslag om strengere begrensninger innenfor fjordlinjene og adgangen til fartøy over 21 meter til å fiske innenfor grunnlinjen, som var gjenstand for høring av reguleringer for 2021 (reguleringsmøtet):

- *Norges Kystfiskarlag mener at dagens lengdebegrensning på 15 meter innenfor fjordlinjene opprettholdes.*
- *Før man vurderer ytterligere innstramninger i fartøyenes lengdebegrensning og øvre bruksmengde innenfor fjordlinjene, mener Norges Kystfiskarlag at fartøy på og over 21 meters faktisk lengde pålegges å fiske utenfor grunnlinjen og fartøy på og over 28 meters faktisk lengde pålegges å fiske utenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen. Påbudet må gjelde i alle fiskeri gjennom hele året.*
- *Med bakgrunn i fangsteffektiviteten til snurrevad mener Norges Kystfiskarlag det må vurderes forbud mot fiske med snurrevad for fartøy over 15 meter faktisk lengde innenfor grunnlinjen.*

Norges Kystfiskarlags syn knytter seg direkte til spørsmålet om hvordan kystfisket om høsten best kan gjennomføres for å redusere beskatningen av kysttorsk:

- *Kystfisket om høsten reduseres gjennom at direktefisket i andre halvår må foregå utenfor 12 nautiske mil slik at fisket innenfor denne grensen begrenses til den nødvendige bifangsten som må til for å holde fisket i den minste flåten i gang. En slik prioritering vil være i tråd med hensynet til en bærekraftig ressursutnyttelse.*
- *Det må etableres et reguleringsregime som i større grad tar hensyn til kysttorsken og andre sårbare og lokale ressurser. Det vil i denne sammenheng være mest hensiktsmessig å skille på fartøystørrelse, hvor fartøyene med størst aksjonsradius pålegges å fiske lenger fra land.*
- *Regulering av øvre bruksmengde samt stengning av områder er andre tiltak som bør vurderes i områder hvor kysttorsk dominerer, etter at fartøy på og over 21 og 28 meters største lengde er pålagt å fiske lenger fra land.*
- *Rapporteringsplikt ved inn- og utmelding av bruk må gjelde hele året - både innenfor og utenfor grunn- og fjordlinjen. Dette er en forutsetning for å bedre oversikten over kystnær fiskeriaktivitet.*

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Hanna Arctander
rådgiver

Annsofie Kristiansen
daglig leder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi til:
Nærings- og Fiskeridepartementet